Metsätaloudenharjoittajan ilmoittamisvelvollisuus

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

24.5.2016

Sami Varonen

VERO SKATT

Taustaa

- **Metsätalouden harjoittajalla tarkoitetaan tässä esityksessä luonnollista henkilöä, kuolinpesää tai verotusyhtymää, joka ei harjoita muuta arvonlisäverollista toimintaa kuin metsätaloutta**
- **Metsätaloutta harjoittava verotusyhtymä muodostuu silloin, kun muut kuin puolisot omistavat yhdessä metsää**
- **Suuri osa metsätalouden harjoittajista on muusta toiminnasta elantonsa saavia tavallisia luonnollisia henkilöitä**

Arvonlisäverotuksen kehotuskirjeet ja arvioesitykset verokaudelta 2015

- **Verokaudelta 2015 Verohallinto lähetti metsätalouden harjoittajille kehotuskirjeitä veroilmoituksen antamiseksi ja arvioesityksiä huomattavasti aiempaa enemmän**
  - Lisäys johtui ainakin osittain siitä, ettei verovelvollisille lähetetty paperisia veroilmoituslomakkeita
- **Arvioesityksistä huomattavan suuri määrä oli aiheettomia**
- **Arvioesitysten huomattava määrä johti Verohallinnossa lukuisiin asiakasyhteydenottoihin ja negatiiviseen palautteeseen**
- **Verohallinto selvitti, millä toimenpiteillä tarpeettomia arvioesityksiä voitaisiin poistaa verovalvonnan korkeaa automaatioastetta vaarantamatta**
- **Selvityksen tuloksena Verohallinto on yhdessä valtiovarainministeriön kanssa laatinut ehdotuksen tarpeettoman ilmoittamisvelvollisuuden poistamisen edellyttämästä lainsäädäntömuutoksesta**

Tilastotietoa metsätalouden arvonlisäveroilmoituksista (kpl)

2014	Verovelvollisten lukumäärä	Arvioesitykset	Ei toimintaa-ilmoitukset
Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät	113 040	6 342	48 711 (43%)
Verotusyhtymät	25 358	1 295	10 463 (41%)

2015	Verovelvollisten lukumäärä (2014)	Arvioesitykset	Arvioesitykset, ei puun myyntiä	Maksettavaa veroa arvioesityksen jälkeen
Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät	113 040	24 389	23 121	162
Verotusyhtymät	25 358	4 391	4 185	35

Päätelmiä metsätalouden arvonlisäveron arvioesitysten tilastotiedoista

- **Huomattavalla osalla metsätalouden harjoittajista ei ole ilmoitettavaa jokaiselta verokaudelta**
- **Arvioesityksiä lähetettiin verokaudelta 2015 yli viidennekselle metsätalouden harjoittajista**
- **Huomattavan suuri osa luonnollisten henkilöiden, kuolinpesien ja verotusyhtymien verokauden 2015 arvonlisäverotuksen arvioesityksistä lähetettiin verovelvollisille, jotka eivät vuosi-ilmoitustietojen mukaan olleet myyneet puuta vuonna 2015**
- **Huomattavan pieni osa verokaudelta 2015 arvioesityksen saaneista metsätalouden harjoittajista ilmoitti verokaudelta 2015 maksettavaa veroa arvioesityksen jälkeen**

Metsätalouden ilmoittamisvelvollisuus tulo- ja arvonlisäverotuksessa

- **Tuloverotus**
  - Verotusmenettelylain 7 §:n nojalla metsätalouden veroilmoitusta ei tarvitse antaa, jos ilmoittajalla ei ole verovuonna ollut metsätalouden tuloa, vähennyksiä tai muita verotukseen vaikuttavia tietoja
    - Metsätalouden tiedot ilmoitetaan tuloverot6uksessa erillisellä veroilmoituksella 2C
  - Saman lain 13 §:n nojalla Verohallinto voi lisäksi antaa ilmoittamisvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä silloin, kun ilmoittamisvelvollisuus on ilmeisen tarpeetonta
- **Arvonlisäverotus (ehdotus HE 29/2016vp)**
  - Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 16 §:n nojalla verovelvollisen on annettava kultakin verokaudelta veroa koskevat tiedot Verohallinnon vahvistamalla veroilmoituksella
    - Tiedot annetaan kaiken toiminnan osalta samalla veroilmoituksella
  - Saman lain 23 §:n nojalla ilmoitus voidaan toiminnan keskeytymisajalta antaa etukäteen enintään kuudelta kalenterikuukaudelta
    - Ei sovellu metsätalouden harjoittajiin, joiden verokausi on pääosin kalenterivuosi

Nykytilan keskeisimmät ongelmat

- **Ilmoittamisvelvollisuuden sääntely ei ole yhdenmukaista eri verolajeissa**
  - Tuloverotuksessa metsätalouden harjoittajat on vapautettu ilmoittamisvelvollisuudesta silloin, kun ilmoitettavia tietoja ei ole
  - Arvonlisäveroa koskeva ilmoitus on annettava silloinkin, kun ilmoitettavia tietoja ei ole
- **Ilmoittamisvelvollisuuden rajoittaminen Verohallinnon päätöksellä ei ole mahdollista oma-aloitteisten verojen menettelylain soveltamisalaan kuuluvissa veroissa**
  - Arvonlisäverotuksessa rekisteriin merkityn on annettava veroilmoitus sen sisällöstä riippumatta, koska valvontatoimenpiteet ja veron määrääminen arvioimalla ovat hyvin automatisoituja prosesseja
  - Metsätalouden harjoittajankin on annettava arvonlisäveroilmoitus aina, vaikka Verohallinto voisi puun myynnin vuosi-ilmoitusten perusteella erittäin suurella todennäköisyydellä päätellä ettei verovelvollisella ole maksettavaa veroa

Johtopäätöksiä

- **Verohallinto lähettää vuosittain metsätalouden harjoittajille suuren määrän aiheettomia arvioesityksiä, joista aiheutuu verovelvollisille tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja Verohallinnolle turhaa työtä ja kustannuksia.**
- **Suurella osalla metsätalouden harjoittajista on vaikea ymmärtää arvonlisäverotuksen ilmoittamisvelvollisuutta ajalta, jolta ilmoitettavia tietoja ei ole**
- **Verotuksen yhtenäistämiseksi ja tarpeettoman hallinnollisen taakan poistamiseksi verovelvollisten ilmoittamisvelvollisuutta tulisi voida rajoittaa silloin, kun ilmoittaminen ei verovalvonnan kannalta ole tarpeen esimerkiksi sivullisilmoittajilta saatujen tietojen vuoksi.**
  - Tarve tällä hetkellä erityisesti metsätaloudenharjoittajien arvonlisäveron ilmoittamisvelvollisuudessa

Ratkaisuehdotus

- **Oma aloitteisten verojen verotusmenettelylain 16 §:ään lisättäisiin 2 momentti, jonka nojalla Verohallinto**
  - *voi antaa ilmoittamisvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä silloin, kun ilmoittamisvelvollisuus on verovalvonnallisesti ilmeisen tarpeetonta.*
- **Verohallinto antaisi ensi vaiheessa ilmoittamisvelvollisuuden rajoittamista koskevan päätöksen, jonka mukaan**
  - *sellaisen metsätaloutta harjoittavan luonnollisen henkilön, kuolinpesän tai yhtymän, jonka arvonlisäverotuksessa sovellettava verokausi on kalenterivuosi ja joka ei harjoita muuta arvonlisäverollista toimintaa, ei ole annettava arvonlisäveroa koskevaa veroilmoitusta ajalta, jolta ei ole veroa koskevia tietoja, ellei Verohallinto sitä erikseen vaadi.*

Ratkaisuehdotuksen perustelut

- **Valtuussäännöksen nojalla annettavalla Verohallinnon päätöksellä poistettaisiin metsätalouden harjoittajien tarpeeton ilmoittamisvelvollisuus verokaudesta 2016 alkaen**
  - Rajoituksen mahdollistaa puun ostajien vuosi-ilmoituksilla saatava kattava tietovirta metsätalouden harjoittajien puun myynneistä.
  - Rajoitus ei koskisi verovelvollisia, joilla on metsätalouden lisäksi muuta arvonlisäverollista toimintaa, koska arvonlisäveroa koskevat tiedot annetaan kaikesta toiminnasta samalla veroilmoituksella
  - Vuosi-ilmoitustietoa voidaan hyödyntää reaaliaikaisesti vain kalenterivuosimenettelyssä olevien verovelvollisten valvonnassa, joten rajoitus koskisi vain luonnollisia henkilöitä, kuolinpesiä ja verotusyhtymiä, joiden verokausi on kalenterivuosi
- **Valtuussäännös antaisi yhdenmukaisen mahdollisuuden rajoittaa ilmoittamisvelvollisuutta OVML:n ja VML:n mukaisessa verotuksessa vastaavissa tilanteissa tulevina vuosina**